

Theory | Literature | Culture

ER(R)GO

Teoria | Literatura | Kultura

Nr/No. **43** (2/2021)

redakcja gościnna/guest editor
John T. Matteson

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
WYDAWNICTWO

Wojciech Kalaga

Redaktor naczelny/Editor-in-Chief

Redakcja / Editorial Team

Zastępcy redaktora naczelnego / Vice Editors-in-Chief: Paweł Jędrzejko, Marzena Kubisz

Sekretarz redakcji / Editorial Secretary: Marcin Mazurek
Członkowie redakcji / Issue Editors: Anna Kisiel, Michał Kisiel

Redaktorzy numeru / Issue Editors

Paweł Jędrzejko, Michał Kisiel

Rada naukowa / Academic Board

Fernando Andacht (Ottawa), Ian Buchanan (Wollongong), Jean-Claude Dupas (Lille),
Piotr Fast (Katowice), Alicja Helman (Kraków), Ryszard Nycz (Kraków),
Giorgio Mariani (Rome), Libor Martinek (Opava-Wrocław),
John Matteson (New York), Floyd Merrell (Purdue),
Edward Możejko (Edmonton), Tadeusz Rachwał (Warszawa),
Erhard Reckwitz (Duisburg-Essen), Katarzyna Rosner (Warszawa),
Horst Ruthof (Murdoch), Bożena Shallcross (Chicago), Tadeusz Sławek (Katowice),
Andrzej Szahaj (Toruń), Lech Witkowski (Ślępsk)

*W naszej wdzięcznej pamięci pozostają następujący Członkowie Rady naukowej
The following departed Members of the Academic Board remain in our grateful memory:*

Zygmunt Bauman (Leeds), Erazm Kuźma (Szczecin),
Emanuel Prower (Katowice), Anna Zeidler-Janiszewska (Łódź), Leonard Neuger (Kraków)

Opracowanie wydawnicze / Production and DTP

Redaktor wydania / Production Editor: Gabriela Marszołek

Korektor / Copyeditor: Joanna Zwierzyńska

Skład i łamanie / Layout Editor: Paweł Jędrzejko

Niniejszy numer *Er(r)go* powstał w obecnej formie jako część projektu „Metropolia Metropolii, czyli nowojorski zdobywca Pulitzera dla Śląska i Zagłębia” i dofinansowany został z dotacji Programu Metropolitalny Fundusz Wspierania Nauk. Dotacja na cały projekt wyniosła: 154541,00 zł.

This issue of *Er(r)go* came into existence in its present form as a part of the project “Metropolis for Metropolis, or the New York Pulitzer Prize Winner for Silesia and Zagłębie.” It was co-financed by the Metropolitan Fund for Science and Scholarship Support Program. The total amount of the subsidy for the whole project amounted to PLN 154,541.00.

Niniejsza publikacja finansowana jest przez Uniwersytet Śląski w Katowicach
The present publication is financed by the University of Silesia in Katowice, Poland

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Czasopismo wcześniej ukazywało się w formie drukowanej z identyfikatorem ISSN 1508-6305.
Wersją pierwotną, referencyjną, pisma jest wersja elektroniczna.

This journal was formerly published in print with the following identifier: ISSN 1508-6305.
The primary referential version of the journal is its electronic (online) version.

ISSN 2544-3186

doi: <https://doi.org/10.31261/errgo.2021.43>

(CC BY-SA 4.0)

Creative Commons Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe
Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International

Contents / spis treści w języku angielskim

5 editorial

- Wojciech Kalaga Er(r)go..... 7
- John T. Matteson Narrating the Human and Singing the Sacred Song:
Notes toward an Aesthetic of Biography 9

23 biographers on biography – American perspectives

- Max A. Boot America through Its Great Lives:
an Informal Readers' Guide..... 25
- Ron Chernow, John T. Matteson
Stacy Schiff, James W. Atlas,
Philip Kunhardt Is Biography True? 37
- John L. Bryant Melville and the Indians: Reading, Cosmopolitanism,
and the Biographical Condition..... 65
- Debby Applegate and John T. Matteson An "Irreverent Art"? Two Pulitzer Prize-Winners
Talk about Biography..... 87
- Caroline Stoessinger The Gift of Biography 99
- David James Savarese
and Ralph James Savarese Enmeshing Selves, Words and Media, or Two Life Writers
in One Family Talk about Art and Disability 111

131 studies and essays

- Jakub Orzeszek A Portrait of a (Rock) Artist as a Mature Man
Nick Cave on Stage..... 133
- Beata Maria Popczyk-Szczęsna Biographical Monodramas in the Latest Polish Theatre:
Testimonies and Reconstructions 149
- Jan Potkański Adam Zagajewski's Self-Portraits..... 167
- Maciej Mazur *Encyclopaedierotic* as (Auto)biofiction:
Roland Barthes par Ewa Kuryluk..... 187
- Robert Kusek, Aleksandra Szczepan "I Can't [...] Try Her Shoes or Fate On": Auto/Biography
in Second-generation Holocaust Literature 207
- Izabella Adamczewska-Baranowska Life-nature-writing
(Zajączkowska, Brach-Czaina, Tsing, Macdonald) 229

251 interpretations – exegeses – analyses

- Dariusz Kubok The Topographies of the Philosophical Path,
or on the Consequences of Not Wearing Shoes..... 253

279 varia – follow-ups and anticipations

- Agata Anna Stronciwilk Google Street View and Non-human Photography
in Jon Rafman's and Michael Wolf's Projects..... 281
- Marta Błaszczowska-Nawrocka My Avatar Screams Like Me.: Doppelgänger
in Selected Polish Science Fiction Narratives..... 297

313 translations

- Ryszard Nycz The New Humanities in Poland: A Few Subjective Observations,
Conjectures, and Criticisms 315

341 summaries in polish

351 info for contributors

Spis treści / Contents in Polish

5 wstęp

Wojciech Kalaga	 Er(r)go.....	5
John T. Matteson	 Opowiedzieć człowieka, śpiewając pieśń Femiosa: W stronę estetyki biografii	9

23 biografowie o biografii – perspektywy amerykańskie

Max A. Boot	 Ameryka w lustrze biografii wielkich Amerykanów: Nieformalny przewodnik dla czytelników.....	25
Ron Chernow, John T. Matteson Stacy Schiff, James W. Atlas, Philip Kunhardt	 Czy biografia jest prawdą?.....	37
John L. Bryant	 Melville i Indianie: lektura, kosmopolityzm i kondycja biograficzna	65
Debby Applegate i John T. Matteson	 "Sztuka prześmiewcza?" Dwoje zdobywców nagrody Pulitzera rozmawia o biografii	87
Caroline Stoessinger	 Dar biografii.....	99
David James Savarese and Ralph James Savarese	 Przeploty jaźni, słów i mediów, czyli dwóch biografów z jednej rodziny rozmawia o sztuce i niepełnosprawności.....	111

131 rozprawy – szkice – eseje

Jakub Orzeszek	 Portret artysty (rocka) w wieku dojrzałym Nick Cave na scenie	133
Beata Maria Popczyk-Szczęsna	 Monodramy biograficzne w najnowszym teatrze polskim – świadczenia i rekonstrukcje.....	149
Jan Potkański	 Autoportrety Adama Zagajewskiego.....	167
Maciej Mazur	 <i>Encyklopedierotyki</i> jako (auto)biofikcja Ewa Kuryluk a Roland Barthes	187
Robert Kusek, Aleksandra Szczepan	 "Nie zdołam wejść w jej buty ani los": O biografii jako auto/biografii w twórczości drugiego pokolenia.....	207
Izabella Adamczewska-Baranowska	 Autonaturografie Biopoetyki immersyjnego piśmiennictwa przyrodniczego (Zajączkowska, Brach-Czaina, Tsing, Macdonald).....	229

251 interpretacje – wykładnie – analizy

Dariusz Kubok	 Topografie drogi filozoficznej, albo o konsekwencjach nienoszenia obuwia	253
---------------	---	-----

279 varia – kontynuacje – antycypacje

Agata Anna Stronciwilk	 Google Street View i nie-ludzka fotografia w projektach Jona Rafmana i Michaela Wolfa	281
Marta Błaszowska-Nawrocka	 Mój awatar krzyczy jak ja Współczesne realizacje motywu sobowótora w kilku polskich tekstach fantastycznonaukowych.....	297

313 przekłady

Ryszard Nycz	 Nowa humanistyka w Polsce: kilka bardzo subiektywnych obserwacji, koniektur, refutacji.....	315
--------------	--	-----

341 streszczenia w języku polskim

355 informacje dla autorów